

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Opominski listki, zamudne obresti.

(Iz govorov poslancev dr. Gregoreca pred volilci l. 1892.)

Davkovski eksekutorji spominjajo kmetske ljudi le prepogosto na zadnje leto nekdanje nemško-liberalne veljave, na leto 1878. Od tiste dôbe jih imamo. Njim je naročeno, zaporedoma dregati v mudne davkoplăčevalce: naj dajejo cesarju, kar je cesarjevega.

Zemljščni ali gruntni davek treba vplačevati v mesečnih obrokih. Kdor tega ne stori, vroči mu eksekutor najprvje »opomin«. Ako ta ne pomaga, sledi v 14 dneh rubež in temu, ako se ne plača dolžni davek, neizprosna eksekutivna prodaja. Vse hoče plačano biti: davek, stroški in še — zamudne obresti.

Od opominskih listkov, nemški »Mahnschreiben«, računajo pri vsakih prvih sedmih dneh 5 kr., od vsakih dalnjih sedmih dnij pa 10 kr., to pa le, ako dolg ne presega 10 gld. Toda brž ko doiguješ 11 gld., računajo po 1 gld. 5 kr. ravno tako, kakor če bi dolžen bil davka 50 gld. Kmetskim poslancem zdelo se je to presilno. Zato so predložili državni zbornici nasvet, naj se v korist kmetskim davkoplăčevalcem svota 1 gld. 5 kr. zniža pri 11—50 gld. dolžnega davka na 20 kr., drugim višje obdačenim pa, in sicer le primeroma, vzviša. Predlog je večina poslancev izročila davkovskemu odseku, naj reč pretuhta in primernih nasvetov državnemu zbornici predloži.

Finančni minister tirja po svojih davkarijah ves gruntni davek ob določenih obrokih. Ako se ob teh ne vplača, zaračunajo precej občutljivih obrestij ali činžev zavoljo zamude. To so zamudne obresti. Nemci jim pravijo »Verzugszinsen«. Tečejo pa takoj od 15. dneva zatem, ko se je bil izročil eksekutorjev »opomin«. Računali so pa do letos od vsakih 100 gld. vsaki dan po $1\frac{1}{2}$ kr., če je ves letni davek z dokladami vred znašal 50 gld. Prizadeta je tukaj ogromna večina naših kmetsvalcev in sicer hujše, nego sami vedo in presoditi morejo, kajti ovih $1\frac{1}{2}$ kr. na dan od 100 gld. dolga ra-

čunjenih pomeni toliko, kakor če bi kakov bogataš od svojih dolžnikov na leto tirjal činža ali obrestij 5·48 % to je $5\frac{1}{2}\%$. Tolikih obrestij niti država več ne plačuje svojim upnikom na državna dolžna pisma. Zato pa ni opravičevati, ako ona vendar-le tako silnih obrestij tirja od itak že preobloženih kmetskih davkoplăčevalcev. Zahvali smo torej polajšanja. Podpirali so nas tudi nekateri mestni poslanci, n. pr. Mariborski gosp. dr. Kokošinek, kar radi priznavamo. Resnica bodi vselej spoštovana!

Priporili nismo veliko, a vendar nekaj: zamudne obresti smejo zanaprej računati pri zemljščnem davku ne več po 5·48 %, ampak po 4·73 % t. j. za 75 kr. manje, in pri desetkih ali pristojbinah ne več po 6 %, ampak le po 5 %, t. j. za jeden goldinar manje. Več se ni dalo izviti.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

(Konec.)

Član pa, ki se ne poslužuje kredita, sme, kakor prej omenjeno, računati na okroglo pet odstotno dividendo in sprejme torej po preteklu odsekove dobe za vsak delež svoto čez 200 gld., katero je prištedil na takov pripraven način s tedenskimi vlogami po 50 kr. Članom, kojim bi nesrečni prigodki onemogočili dalja plačila tedenskih prispevkov, sme ravnateljstvo po pravilih odpomoči na dvojni način: ali z dovolitvijo novih rokov in obrokov, ali pa z dovoljenjem izstopa. V slednjem slučaju izplačajo se izstopivšemu $\frac{3}{4}$ vplačane vloge takoj, zadnja četrtina pa — če ni izgube — po preteklu odsekove dobe in če ima odsek dobiček, izplačajo se še od cele vloge tiste obresti, ki so se v dotičnem času odrajtovale od hranilnih vlog. Slične določbe veljajo tudi za slučaj smrti člana.

Omenjeno je že, da razpada »Vzajemno podporno društvo« v odseke, kajih vsaki traja $7\frac{1}{2}$ let. Blagajna in knjige vodijo se za vsak odsek posebej in vsak od-

sek nosi zgubo in dobiček za-se. Režija je za vse odseke skupna. Prvi odsek prične svoje delovanje z dnem 1. februvarjem let. leta in se tedaj konča z 31. julijem leta 1900. V prihodnje pa se z vsakim 1. januarijem prične nov odsek, se vé pod pogojem, da se zglaši zadostno število članov. Vsak, kdor pristopi društvu letos, bode tedaj član prvega odseka, Kdor želi pristopiti, naznani naj to pismeno s priloženo pristopnico najpozneje do dne 1. februarija let. leta. Pristopnica je — bodi-si po pošti ali kakor koli — vložiti v drušvenem uradu na Kongresnem trgu hšt. 17 (novo Uršulinsko postopek).

Z vložbo te pristopnice prevzame vsakdo vse pravice in dolžnosti članstva. Pripomniti je, da se za vsak delež plača jedenkrat za vselej 1 gld. vstopnine. Vplačuje in izplačuje se v drušvenem uradu le ob od ravnateljstva določenih uradnih dnevih. Kot uradni dan določilo je ravnateljstvo za sedaj vsak ponedeljek, če pa pade na-nj kak praznik, dan potem. Vsak član ima pa pravico, pošiljati svoje prispevke vsak dan po pošti, bodi-si po nakaznici, ali pa, poštnine prosto, s poštnimi čeki, koji se dobivajo vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, v drušvenem uradu po 2 kr. komad. Vunanjim (izvan Ljubljane stanojočim) članom, ki pošljejo kupnino naprej, pošljejo se čekne knjižice po najmanje 10 komadov poštnine prosto po pošti.

Prvi uradni dan bode v ponedeljek, dne 6. februarija let. leta in sicer od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 5. ure popoludne. Ta dan ob določenih urah bode tedaj vplačati prve tedenske obroke in vpisnine in ta dan sprejel bode tudi vsak član svojo deležno knjižnico, v kateri se bodo vsa plačila potrjevala.

Po pošti pa se pošiljajo lahko vloge in vpisnine že od 1. februarija let. leta dalje. Kedor želi, da se mu deležna knjižica po pošti dopošlje, naj to naznani in priloži poštnih znamkov za 20 kr. za troške (rekomandirane) pošiljatve. Osebno pa oni, ki posljejo svoje prispevke po pošti, sprejmejo deležne knjižice lahko vsak dan — izimši nedelje in praznike — od vštetega 7. februarija let. leta dalje v drušvenem uradu od 9. do 12. ure dopoludne. Legitimovati se morajo s poštnoprejemnim listom ali pa čeknim kuponom o dopošiljatvi prispevkov.

Slobodno je vsakemu članu, plačati več tedenskih obrokov naprej. Tudi sме vsak član poljubno število deležev imeti.

Prošnje za posojila vložé se lahko takoj zajedno s pristopnicami. Tiskovine, ki se v to svrhu rabijo, dobivajo se brezplačno v drušvenem uradu. Vunanjim članom dopošljejo se na zahtevanje poštnine prosto. Na pristopnice, ki bi se vložile še le po 1. februariju, oziral se bode ravnateljstvo le izjemno.

Društvo sprejema tudi od dne 1. februarija t. l. od članov in nečlanov hranilne vloge, koje obrestuje do nadalje vsled ravnateljskega sklepa z dne 5. januarija t. l. s $4\frac{1}{2}\%$. Obrestovanje se prične s prvim dnem vložitve sledečega meseca. Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo se od 1. do 5. februarija t. l. vsaki dan — izimši nedeljo in praznik — in sicer od 9. do 12. ure dopoldne, pozneje pa le ob uradnih dnevih, vsak ponedeljek od 9. do 12. ure dopoldne.

Kdor želi natančnejšega poduka, zglaši naj se v drušvenem uradu, ki posluje od danes naprej vsak dan — izimši nedelje in praznike — od 9. do 12. ure dopoldne. Tam se dobivajo tudi pravila proti plačilu 10 kr. za iztis. Izvan Ljubljane pošljejo se pravila poštnine prosto proti prejšnjemu dopoljanju zneska 12 kr. za iztis. Tudi se dajejo brezplačna pismena pojasnila.

Oni, ki želé novemu društvu pristopiti, ne da bi osebno dobili poziv s priloženo tiskovino, blagoizvolijo

naj to ustno ali pismeno drušvenemu uradu naznaniti, ki takoj izroči ali dopošlje (franko) zahtevane tiskovine.

Cerkvene zadeve.

† Josip Marn,

predsednik Matice Slovenske.

Že zopet obžaluje Slovenija britko izgubo vdanega sina ter plaka na prezgodnji gomili velezaslužnega Josipa Marna, ki je posvetil bil vse svoje moči Bogu in narodu slovenskemu, ki je gorel vse svoje življenje za besede, besede svete: »Vse za vero, dom, cesarja«. Da, blagi Josip, Ti delal si kot malokdo! Zvesto si delal, nobenega truda se nisi vstrašil ter pokazal svetu, kaj se pravi za narod delovati. Bil si uzor pobožnega duhovnika, uzor vrlega učitelja, požrtvovalnega domoljuba. V resnici tudi o tebi veljajo besede:

„Kar sil ti dalo je nebó,
Posvetil ti si vse mladini,
Posvetil vse si domovini“.

Doma je bil Josip Marn v krasnej Štangi nad Litijo, kjer se je 13. marca 1832 narodil. Že v zgodnji mladosti so kazale izredne duševne zmožnosti malega Marna, da ga je Bog za kaj višjega namenil. Zato posljejo starši probujenega dečka v latinske šole v Ljubljano in tu ni samo napredoval v svetnih vedenjih, temveč rastel tudi v ljubezni do Boga od dne do dne. Kaj ne, posnemanja vreden izgled slovenskega dijaka! Že zgodaj se je sodilo, kam se bode obrnil mlašenič po dovršenih šolah. In res, ko je prebil leta 1851 srednje šole, vstopil je v duhovno semenišče, ker tako mu je velevalo srce. Vesel in ponosen na to, da je na poti, ki ga vodi v svetišče, podal se je Marn v bogoslovje, katero ga bode pripravilo za duhovski stan, za stan, ki je tolike važnosti za izomike slovenskega naroda. Naglo mu je tukaj potekal čas vestne priprave in prišel v njegovem življenju velevažen trenotek, ko so ga škof 1855 posvetili v duhovnika. Poln navdušenja za sveto stvar, podal se je Marn obdelovat vinograd Gospodov, in prva postaja, katero so mu odkazali višji pastir, bila je Horjul. Vendar samo do 1857 je v Horjulu ostal. Tega leta je prevzel na ljubljanskih latinskih šolah poduk iz verno-nauka in slovenščine. To pretežavno službo je opravljal vspešno celih petintrideset let. Njegovi tovariši so ga visoko cenili in spoštovali, a dijaki ljubili kot svojega očeta ter so ga tudi v poznejšem svojem življenju ohranili v najboljšem spominu. A Marn je tudi zaslужil to ljubezen, kajti ni bil svojim učencem samo v šoli izborn učitelj, skrbel je tudi zunaj šole za-nje ter jih je podpiral, kjer je le mogel. Slava takemu učitelju!

Ali Marn ni deloval za svoj narod le z besedo, temveč spisal je Slovencem tudi dobrih, učenih knjig ter je obogatil njihovo slovstvo z neprecenljivim »Ježičnikom«, s kratko staroslovensko slovnicijo. Pošiljal je svoje spise »Danici«, podpiral »Vedeža« in slovensko »Bělo«, bil sotrudnik pri svetem pismu ter priobčeval svoje razprave v »Učiteljskem tovarišu«. A najbolj je skrbel za »Matico Slovensko«, katerej je bil ustanovnik in neumoren sodelovalec do svoje smrti. Leta 1887 so ga izvolili za predsednika. Ves svoj prosti čas je zadnja leta posvetil temu važnemu zavodu ter modro vodil njegove zadeve.

Plodonosno Marnovo delovanje priznale so tudi vrhovne oblasti. Leta 1887 se je Marnu podelila čast konsistorialnega svetovalca, a leta 1890 bil je imenovan za častnega kanonika. Enako tudi svetni oblasti niso ostale prikrite Marnove zasluge pri vzgoji mladine. Presvitli cesar so mu podelili viteški križ Franc-Josi-

povega reda o priliki, ko je stopil v pokoj. Dne 4. oktobra 1892 se je vršila v dvorani ljubljanskega gimnazijalnega poslopja redka slovesnost, pripelo se je namreč Marnu na prsi dobrozasluženo znamenje najvišjega priznanja njegovih zaslug.

A kmalu potem je začel Marn bolehati. Lotila se ga je vodenica. Z največjo udanostjo v voljo božjo prenašal je svojo bolezen ter je bil vsem, ki so ga obiskali, v spodbuden izgled. Najljubše berilo zadnje dni mu je bila prelata Kosarja »Nebeška hrana«. Tako se je Josip Marn pripravljal kot veren kristjan za pot v večnost. Poklical ga je Bog iz te solzne doline v nebesko domovino dne 27. januarja, ob 10. uri dopoldne.

Marna ni več, ves narod toči solze po možu, možu plemenitem, kakoršnjih Slovencov le malo štejemo. Pustavil si je s svojimi deli trajen spomin in slovenski narod se ga bode vedno spominjal s hvaležnostjo. Res o njem veljajo besede svetega pisma: »Moder človek si pridobiva med svojim ljudstvom čast in njegovo ime bo živel vekomaj.«

Mili darovi za družbo vednega češčenja:
Sv. Marko niže Ptuja 12 fl., Sv. Peter niže Maribora 16 fl., Pernice 7 fl. 12 kr., Sv. Marjeta niže Ptuja 14 fl., Hajdina 16 fl. 50 kr., Studenice 10 fl. 63 kr., Nazarje 5 fl. 4 kr., Ljubno 13 fl. 20 kr., Rečica 5 fl., Luče 1 fl. 50 kr., Šmarje 7 fl. 50 kr., Konjice 51 fl., Prihova 17 fl. 40 kr.

Gospodarske stvari.

Živinski hlev po zimi.

Vsakega kmeta ponos in pravo, nevgrabljivo imetje je lepa, dobro rejena goved; v nji je vtemeljeno kmetovo blagostanje, v nji njegova sreča in prava korist. A če hočemo, da naša goved dobro vspeva in napreduje, ne bodi samo naša briga, da jo, kolikor potrebno, krmimo in hranimo, temveč tudi, da jo skrbno gojimo in snažimo — oboje je neobhodno potrebno. Hrana brez toli prijajoče snage, krmiljenje brez odgoje ne prima naša zaželenega dobička, oboje združeno pa vstvarja krasen prospeh govejske živine. Snaga je zelo priporočati celo leto, posebno pa po zimi; kajti v tem mrzlem času je najtežje, vzdržati v hlevu red in snažnost, in pregreški zoper to so po tem takem večji in nevarnejši ter se bolj pogostoma nahajajo. Se ve, da moramo priznati, da je prav težko, ravnati se po navodih in pravilih, katera hočemo postaviti, ker so hlevi po največ zidani po starem kopitu in se ni dosti ozir jemalo na telesen razvoj živine, vendar resna in vztrajna volja prebije vse zapreke.

Najprej bodi naša skrb, da ima živina v hlevu toplotne dovolj, to nam že narekuje naše srce, ki ima vsmiljenje tudi do živalstva, vrhu tega nam je v veliko korist. Ako namreč ne priskrbimo živini potrebne toplotne, mora si jo sama iz sebe pripraviti in potrebuje tako veliko več hrane: umevno je, da čim manjša je toplina v hlevu, čim mrzleji je zrak, temveč krmé vpotrebi živina, da kljubuje mrzloti. Skušnja uči, da se najmanj hrane potroši, ako je v hlevu toplotne 16 stopinj po Celziju. Mi bi tedaj sklepali, da govedi ta toplota 16 stopinj C. najbolj prija. A da temu ni tako, hočemo v nastopnem dokazati. Pri tako visoki toplini bi vse živinsko telo, ves živalski organizem otrpnil, vsa notranja krepost in stvarilna moč bi oslabela, in to ne hipno, ampak trajno. Če bi tedaj na ta način, da skrbimo za visoko toploto v hlevu, hoteli si prištediti krme in druge hrane, bilo bi to zelo neprevidno; s tem si

ne bi prišedli ničesar ali malo, zgubili pa mnogo. Zgubili bi marsikatero krepko moč, ki nam je prej, vprežena v težek jarem, vztrajno in neomahljivo vlekla težke vozove, plug in brano, zgubili bi marsikateri polič mleka — živalska moč bi bila vsestranski oslabljena. Drugače je, se ve, da ta stvar pri svinjah. Te se naj v kratkem času s primeroma majhno hrano vzredě v debele; takoj je toplota 16 stop. C. popolnoma umestna.

Spošno naj je naša težnja, da imajo hlevi po zimi toplino 12—14 stop. C., 14 stopinj, ako so v njih krave, teleta ali prasci, 12 stopinj, ako voli in konji, kateri se naj mrzloti, sploh vsem vplivom neugodnega vremena, vetru in dežju privadijo. Dalje naj se po zimi strelje na debelo, da se živini poda suho in toplo ležišče. Če streljemo vsakokrat na debelo, ostane živinsko telo vedno snažno in suho, kar je prevelike važnosti za razvoj telesnega zdravja in telesne moči živine. Da se mora živila tudi po zimi skrbno česati in čohati (štrigljati) je samo po sebi umevno.

Ne manjšega vpliva na živinsko truplo in njega vspevanje je tudi zrak, kateri prodira vse prostore hlevje.

Kakor sem že omenil, ovira nas pri skrbi za potrebno toploto, za čist zrak neugodna zgradba hlevov. Čim bolj se trudimo, živalim ohraniti toploto, čim bolj zaprečimo pot mrzlemu zvunanjemu zraku, tem bolj se kazi zrak v hlevu. In vendar nam je znano, da je čist, zdrav zrak neobhodno potreben vsem bitjem, človeštvu in živalstvu, in da brez njega ni mogoče, potrebam vsakdanjega življenja ugrediti, sploh ne telesno se razvijati.

Vsakemu kmetu je tedaj zelo priporočati skrb za to, da se njegovi hlevi pridno zračijo ter se tako mnogokrat izprijen in pokvarjen notranji zrak po zdravem zvunanjem, čeravno mrzlem, zopet očisti, seveda se mora vestno na to paziti, da po živalih ne vleče, kar bi jim nikakor ne prijalo.

Večkrat je hlevji tlak prenapolnjen scavnice, katera neprijetno okuži zrak. Da se to odpravi, naj se naredi tlak, ki ne pripušča tekočine, in žleb, po katerem odteka scavnica; oboje se lahko omisli, ker ni tako drago.

Slednjič še omenimo, da je tudi luč močno vplivna na živalski organizem; radi tega kaže brigati se, da so hlevna okna vedno snažna in prozorna in tako ne ovirajo razsvetljevalne moči dobrodejnih solnčnih žarkov.

V obče je red in snaga, kakor splošno, tako tudi v hlevu kot vsestranski koristna in lepa lastnost le priporočati, nered in nesnaga pa je vsakokrat slabo znamenje za kmeta in njegov značaj.

Zavarujmo sadno drevje proti zajcem!

Da se sadno drevje pred zajejim zobom ovaruje, zato je potrebno, da se s slamo, trnjem ali protjem ovije. Ravno sedaj je čas, ko je sneg debel in zmrzel še drevje oviti, da ga zajci ne poškodujejo. Drevesna škorja menda ni dolgovšča predobra, ker jo le v veliki sili gloda, pa tudi pri njem se pregovor uresniči, da nobeden kruh ni tako ojster, da bi mu glad ne bil mojster.

Gosenična zalega in suho listje, katero še po drevju visi, je polno gosenične in razne mrčesove zaledje ter ga moramo prej ko slej obrati, če hočemo prihodnje jeseni sadje imeti. Samo v enem listu je včasih po več sto gosenic. Listje se mora sežgati.

Sejmovi. Dne 3. februarja v Jarenini, pri Sv. Juriji ob Ščavnici, v Vidmu, v Dolu, v Ivniku. Dne 4. februarja na Dobrni, v Mariboru, v Gorenjem Gradu, pri Sv. Petru v Gorenji Radgoni in v Vojniku. Dne 7. februarja v Celji in v Radgoni.

Dopisi.

Iz Celja. (Okraini zastop.) V okraju zastopu so imeli slov. možje v zadnji dobi večino in so se nje posluževali jako zmerno; v tem oziru jim tudi Nemci ne morejo kaj oporeči; skrbeli pa so za ves okraj, ne kakor poprej, samo za Celje. Volitve so že razpisane in sicer: dne 16. februarija voli skupina veleposestnikov, dne 17. februarija skupina veletrgovcev in veleobrtnikov, mesta in trgi pa dne 18. in dne 20. februarija skupina kmečkih posestnikov. V okr. zastopu je 40 mož, iz vsake skupine jih je po deset; slov. stranka računa lahko na 10 mož iz kmečke in na tri iz trške skupine, nemškutarji pa so doma v skupini veletrgovcev in mest imajo torej 17 glasov. K večini pripomore torej skupina veleposestnikov: kamor se ona nagne, tam je večina. Leta 1888 je bila ta skupina osem glasov nad polovico za naše možje in tako so prišli le-ti do večine. Letos bode pa še srečniša volitev, kajti slov. stranka ima letos še več glasov za-se, kakor pri zadnji volitvi. Ali potrebno je, da se vsi vdeležijo volitve, kajti nasprotna stranka si še dela zmerom upanje, da ji bode sreča mila. Resnica, njej sreča, nam nesreča, ako ne volijo naši veleposestniki vsi in složno nasvetovane može!

Iz Središča. (Prošnja do čast. prejemnikov »Zabavne knjižnice za slov. mladino«.) P. n. naročnikom svoje mladinske knjižnice sem bil o svojem času na ovojnem listu II. zvezka obljudil, da hočem izdati III. zvezek »Zab. knjižnice« — ako ne bode kakih ovir — meseca januarija 1893. Ker sem pa našel sedaj o novem letu pri pregledovanju svojih beležk še prav mnogo zaostaline, ne upam si pri najboljšej volji že sedaj s tretjim zvezkom na svetlo, in to tembolj, ker se mi je do sedaj s poslano naročinu še le polovico tiskarskih troškov povrnilo. Z ozirom na to, obračam se na tem mestu do vseh p. n. prejemnikov, ki še za dopolnene jim knjižnice doličnih zvezkov niso poravnali, da to prav kmalu storiti izvolé, da mi bode potem mogoče izdati že skoraj obljudjeni snopič. Tudi na »Narodnih legendah« je še precej zaostankov, in baš to je vzrok, da še do sedaj s IV. zvezkom — ki je v rokopisu že davno dovršen — nisem mogel na svetlo. Ako kdo knjižic ne mara, lahko mi je vrne pod istim ovitkom, pod katerim jih je prejel. Onih p. n. naročnikov, zlasti pa krajnih šolskih svetov, ki so mi pisemo naznanili čas, kedaj račune poravnajo, ta prošnja ne zadeva. — Anton Kosi, učitelj, izdajatelj in urednik »Zabavne knjižnice za slov. mladino«.

Iz Konjiškega okraja. (Železnica, letina, n. red.) Otvorila se je železnica iz Poličan v Konjice dne 19. decembra 1892 z velikim veseljem. Tržanje so bili trg tako ovenčali in zastav toliko razobesili, da je vse vihralo ter so se skorej konji vozniškom izplašili, ko je vse tako migljalo. Ne vem, ali so se konji bali nemških zastav trobojnic, ali bilo je tudi slovenskih narodnih. Zvečer je bila bakljada z godbo od 47. pešpolka iz Gradca na trgu pred gostilno »pri jelenu«. Ko se je pripeljal od Poličan vlak, v katerem se je pripeljal trgovski minister iz Dunaja in deželni glavar iz Gradca s svojimi spremjevalci, se je vse trlo ljudstva na novem kolodvoru, solarjev in razne gospode. V tem se je glasilo od veliko kmetov klic »živio« ali tudi tržanje so se glasili s svojim: »hoch«. Da bi le tudi še kmetom kaj koristila, ne pa škodovala, kakor se govorí sem in tje, da bodo davka plačilci morali plačevati večjih doklad, ako bi železnica ne imela dosti zaslužka! Bodil Še povedano, da je narodno slovensko zastavo bil razobesil gostilničar v sredi trga, g. Stegenšek in se tako okazal narodnega. — Zimo imamo hudo, mlini stojijo,

da morajo ljudje iz Konjic v Žiče ali pa v Tisno v mlin voziti. Ljudje zdihujejo, da jim bode krompir v kleteh zmrznjil, in tedaj bode živiljenja primanjkovalo, ker je lansko leto zavoljo rije in toče bila slaba letina; le razposajenci ne dajo miru. Ko je dne 22. januarija minola dopoldanska služba božja, sta se dva fanta stepla na trgu pred prodajalnico g. Hausenbichelna; eden, iz Žič, je bil dobil malo zaušnico in je kar potegnil nož iz žepa in je odprtega kazal svojemu nasprotniku in ko je ljudstvo skupaj vrelo, sta se vendor razšla, da ni bilo večjega pretepa. Skoraj bi bilo že treba tudi v Konjicah redarjev, ko ljudje iz cerkve grejo od službe božje!

Od Sv. Trojice v Slov. gor. (Opominj.) Nekdo, pravo ime nam manjka za-nj, pošilja v novejšem času zoper čestito duhovščino zeló razdaljive članke v »Mariborčanko« pod znamko: »Sv. Trojica«. Ker vemo, kje je sedež tovarne teh člankov (Žrjavci prl sv. Lenartu), svetujemo tedaj dopisovalcu, da pové prihodnjič pri objavljenju teh sicer zeló plitvih, a surovostij ter umazanostij polnih člankov tudi njih rojstni kraj; ne pa, da spravlja kraje, kjer takim rečem ni prostora, na slabo ime. Sicer pa svetujemo temu dopisovalcu, naj raje stare odvetniške akte preiskuje, kakor pa resnico španske inkvizicije dokazuje. V njih najde še prej kaj, kakor pa pri inkviziciji, o kateri govorí, kakor slepec o barvah.

Od Pesnice. (Naših ljudij) se zdaj loteva nekaka blaznost; preseljujejo se v Brazilijo kar trumoma. Samo iz Spodnje Kungote jih namerja iti 15. februarja v novo obljudljeno deželo sedemnajst oseb; namreč dva viničarja s svojimi ženami in otroki, katerim se pri druži neka 49letna vdova s svojo hčerjo in petletno unukino. Poprodali so vse, kar so imeli, da spravijo ukup potnino, katere je bojda treba 20 gld. za osebo. Agenti pregovarjajo na vse mogoče načine ljudi, da bi jih zavedli čez morje. Obetajo jim toliko posestva, kolikor kdo hoče; pravijo jim, da si zaslubi človek v Braziliji toliko denarja, da ne vé kam ž njim; čez leto in dan že lahko pošle tisoč domov; slepijo jih tudi z demanti, ki so vredni več tisoč goldinarjev in katere lahko človek pobira, kakor pri nas kamenje po cesti. Ženskam se pa kar sline cedé, ko čujejo, da rasté ondi kava, kakor pri nas bob. Celó to si je nekdo izmisliš, da pojde z izselniki tudi nek duhovnik, češ, da bodo Slovenci imeli svojo službo božjo. Najbrž je to limanica, na katero hoté loviti izselnike-kaline; ali pa je morda le srčna želja smrdljivih nemškutarjev? Ali iz tega ne bo nič. Kdo bi pa zapustil drago svojo domovino, posebno tako lepo in rodovitno, kakor je naša slovenska, ki ima še vedno dosti kruha za delavne roke? Kdo bi pa ostavil tisti kraj, kjer so nas zibali zlata mati, in kjer morda že v grobu spé? Ne, tega ne stori nikakor pošten in priden Slovenec. No, po drugih pa nam ni žal, če odidejo; zlasti pa nemškutarji niso vredni, da jih redi slovenska zemlja. Tem želimo srečno pot čez širno morje. Kdor torej hoče v Brazilijo, bolan je zares na umu.

Iz Hoč. (Nemškutarija.) Misliš bi si pač človek lahko, da tukaj ljudje zdaj spijo zimsko spanje, ko bi ne poznal do dobrega tužnih tukajšnjih razmer. Res, žalostno je opazovati narod slovenski tukaj pri nas in drugod: drugod zavednost, pri nas zaspanost, drugod živiljenje, pri nas smrt — kje je le količaj ognja, navdušenosti za vero ali domovino? Ne vidite, Hočani, da vas nemškutarja hoče zadušiti v vaših lastnih hišah? Za Boga mi, ne mislite, da vam oni mestni škrijci in njih tukajšnji privrženci, ki gojijo med vami toliko škodljivo ljuliko nemškutarje, kaj dobrega želijo; v usta vam govorijo sladke besede v jako oskrunjeni nemščini, vam še dajo tu in tam morebiti na vino, ker vejo, da

se pijanemu človeku zdi marsikaj zlato, kar še zlata ni nikdar videlo, a radi se vam smejejo in govorijo: »So to bebci, neumneži, ki se dajo tako za nos voditi!« Ali mi kdo poreče: »Pa v mestu moram nemški govoriti!« Odgovarjam: Tega si sam krv! Iди v mesto in tirjaj ali prodavaj vse v svoji slovenščini, mestjan je potem prisiljen slovenski govoriti. Če prideš v mesto, kako uradnijo, kak revez si! Hočeš se prikupiti s slabo tujščino, nehvaležna gospoda pa se ti krohoče in te s surovostjo ometava. Tudi tukaj velja: »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti«. Zapomnite si tudi vi, Hočani, da se bodo slovenskemu našemu kraju razmere zboljšale, če boste tirjali vselej in povsod pravie svojemu jeziku in narodnosti. Zapomnite si pa tudi, da nemškutar zavrže svojo lastno mater, svojo slovensko domovino, koliko zločinstvo! Zavedni možje Hočki, ne mislite torej, da vam sme biti poleg gospodarskih skrbij narodnost deveta briga, ampak vzdramite svoje sožupljane, da ne ostanejo te besede glas vpijočega v puščavi!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

A v s t r i j s k o. V ponedeljek je bila četrta obletnica smrti cesarjeviča Rudolfa in so bile vsled tega celo dopoldne sv. maše za njegovo dušo v dvorni kapeli sv. Jožefa. Svitli cesar in nadvojvodinja-vdova Štefanija sta obiskala rakev pok. Rudolfa pri oo. kapucinih. — V državnem zboru gre posvetovanje o državnem proračunu precej hitro in se dosti gladko svojo pot; minister za uk in bogočastje se otresa, kolikor more, nadležnih vprašanj ter ne daje odgovora ne za, ne zoper versko šolo, tudi ne zoper slov. paralelke na c. kr. gimnaziji v Celji, pač pa zoper take v Gorici. Vendar pa naj nihče ne upa preveč v tega ministra! — Iz stalne večine ne bode še v kratkem resnica ali bolje, ne bode je nikoli, dokler ostane grof Taaffe »nož na dva kraja«.

Š t a j a r s k o. Nemški konservative so tako nevoljni na sedanje vlado, kakor je slov. ljudstvo in to lahko, saj ne stori vlada njim ničesar po volji. Oni bi bili torej veseli, ako gre grof Taaffe, vendar pa znajo oni, kakor mi, da za njim ne pride lahko bolja vlada in to je — sreča za sedanje vlado, ne znamo pa, če je tudi za državo. — V torek, dne 24. januarja je imel »Triglav«, društvo slav. dijakov v Gradcu, »venček« v spomin dr. Prešerna; več gg. profesorjev in tudi rektor vseučilišča, dr. Marcellin Schlager, je prišel k slovesnosti.

K o r o š k o. Občinske volitve v Črnom, tik štaj. meje, še niso bile in vse, kar nemškutarji zmorejo, dela sedaj na slov. volilec, da jih premotijo za nemškutarje, vendar še imajo rodoljubi upanje, da bode zmaga na njih strani. Daj Bog! — V Podkrnosu hodi 83 otrok v tamošnjo ljudsko šolo in čuda, onda ni Nemca, tudi nemškega otroka ne in vendar je šola čisto nemška. Kaj takega je mogoče le od nemčurske pravičnosti!

K r a n j s k o. Svitli cesar je podelil dr. Jarneju Zupancu, predsedniku notarske kamore, red železne krone III. vrste. — Pri pogrebu kanonika J. Marna v Ljubljani je bila vsa odličniša gospoda svetnega in duhovskega stanu, imena vodje deželne vlade, barona Heina pa nismo našli med njimi. Tudi to je znamenje! — Od Radovljice do Bohinjske Bistrice se delajo priprave za novo železnicu, ali pa se izplača, če se doleta? Težko!

P r i m o r s k o. V Ločniku pri Gorici dobijo prihodnji teden obč. volitve. Svoje dni je bila ta vas polnem slovenska, ali sedaj je že veliko slov. Lahov

ondi in ne vemo, če bode mogoče slov. volilcem še dobiti obč. krmilo v roke. — V Trstu je moral župan v obč. seji prebrati pismo c. kr. namestnije; v tem pismu naznanja ona, da je mestni zastop storil g. župniku v Rojanah krivico, ko ga je obdolžil sovraštva do Lahov. Župan je to sprva samo povedal, in se vše, da je zavil vse v besede, ki so resnico bolj prikrite, kakor razkrile, ali ces. namestnik, vitez Rinaldini je terjal, da prebere celo pismo in župan se je udal, na nevoljo svojih laških rojakov.

H r v a š k o. — V Zagrebu je dobila gospa Treza Kovačič veliko zlato medaljo iz ravstave na Dunaji za svoje tamburice. — Sabor ali deželni zbor je vsprijel postavo, ki premeni nekoliko najvišjo sodnijo v Zagrebu. — Ban je odstavil v Petrinji prof. dr. Frankelata, ker je bil — Hrvat. Kdor ni prijatelj Madjarov, njemu se zaprejo kmalu vrata do drž. službe.

O g e r s k o. Vladna stranka se krha in je nekaj odličnih mož iz nje izstopilo, več drugih pa še izstopi, najbolj zato, ker vlada sili na civilni t. j. posvetni zakon, ljudstvo pa ne mara za-nj. Tudi lutrovec ne marajo za tak zakon, vti pa so za-nj judje in kalvinci. — V drž. zboru niso vsprijeli predloga, naj se polagoma napravi posebej ogersko vojaštvo. No tega še manjka!

Vunanje države.

R i m. Nemški poslanik pri sv. očetu Leonu XIII. je dal na čast novima nemškima kardinaloma, dr. Koppu v Vratislavi in dr. Mertensu v Koloniji, veliko kosilo in se ga je vdeležilo več kardinalov pa tudi avstrijski poslanik pri sv. očetu. — Sv. oče so vsprijeli generala jezuitov, o. Martina v slovesnem zaslišanju.

I t a l i j a. Več gospode, v čijih rokah je bila »banca Romana«, so zaprli; ti pa sedaj razodevajo imena vladnih mož, ki so njim dajali potuho, ko so zapravljali premoženje banke. Tako se godi rado. — V Palermu so zaprli tamošnje vseučilišče zavoljo nepokorščine dijakov. In kdo je te nepokorščine kriv? Brezbožni nauki! — Vojvodina de Madrid je nagloma umrla.

F r a n c i j a. V državnem zboru so dovolili vladati tajne zaklade t. j. denar, ki ga potrebuje vlada za podkupovanje oseb, ki delajo na tihem za-njo ter ji hitro sporočijo, ako je kaj nevarno za republiko. Lepo ni, da je vlad tacih ljudij treba, ali tudi po drugih državah se ne godi drugače. — Preiskovanje o možih, ki so imeli svoje roke pri panamskih denarjih, še niti na konci, vendar se trudi vlada, kolikor se more, da se vduši to preiskovanje, ker je za republiko in nje može tako nevarno.

A n g l i j a. Po večjih tovarnah manjka jim dela in njih posestniki si ne vejo kaj početi; najraje bi tovarne zaprli, toda kaj bode potem iz delalcev? Delalci so izrekli, da radi delajo naprej, če se jim tudi plačilo zniža. Seveda je bolje »nekaj, kakor nikaj«; misli se, da se tako sitnoba še najbolje odpravi.

N e m ĉ i j a. V odboru, ki se posvetuje o načrtu nove postave za dveletno vojaško službo, so končali svoje delo. Državni kancelar, general Caprivi, se je trudil veliko, da spravi to »svoje dete« na varno mesto: kolikor se sodi, bode na zadnje še vendar ta načrt v resnici postava, kajti treba je nje zavoljo varnosti cele nemške države. Nihče ne zna, koliko da ima nemška država sovražnikov in veliko pušek, pa zato tudi veliko rok, ki jih držijo, so neki najbolja bramba. Tako pravi kancelar in on zna, čemu pa je general!

R u s i j a. Cáreviču se godi v Berolini pri nemškem cesarji jako dobro in je mogoče, da se ti dve državi spravite: obema je treba miru. Nič se ne zna, je-li na francosko-ruski zvezi v resnici kaj, ali pa je le ča snikarska raca, iznišljena zoper Nemce.

Turčija. Ruski poslanik si prizadeva neki veliko pri sultani, naj ga pregovori, da ugovarja spremembi bolgarske ustave. Po njej knezu ni treba biti pravoslavne vere, ampak ostane lahko ud katoliške cerkve. Sedanji knez, princ Koburški, je katolik in nima volje prestopiti k razkolniški cerkvi. Upajmo, da sultan ostane trden ter se ne meša v bolgarske znotranje zadeve.

Grecija. Kakor v drugih državah, primanjkuje grški vladi denarja in ona si misli pomagati s tem, da vzame na svojo skrb tiskanje starogrških bukev. Ne verjamemo, da si s tem pomaga izdatno, saj se ne tiska teh bukev že le tolika sila!

Afrika. Sultan je podelil Rijaz-paši v Kajiru osmanski red prve vrste. Ali je to odlikovanje zoper ali za angleško vlado? — Arabske čete so napadle kongoške vojake, pa niso bile srečne ter so jih le-ti zapodili nazaj čez reko Kiboli.

Amerika. Na otoku Havaj je nastala revolucija, kraljica je zbežala, ustajniki pa se poganjajo za to, da se otok naj pridruži »združenim državam« v severni Ameriki. — Za več milijonov je iz New-Yorka zlata na potu v Evropo, največ ga pride v Anglijo.

Za poduk in kratek čas.

Prelep narodni dan.

(Poroča J. Tr.)

Bog živi rójni svet,
Da širi se in rase,
Sedaj in poznih let
Na večne, večne čase!
„Teharski plemiči“.

Štajarski Slovenci, zapišimo z zlatimi črkami v zgodovino svoje ožje domovine dan 22. prosinca 1893. leta. Nekateri rodoljubi izprožili so bili misel, naj se priredi za štajarske Slovence poseben vlak v novo ljubljansko gledališče, da bi tam videli in strme občudovali kras in lepoto domače umetnosti ter vživali blagodejno milobo slovenske pesmi. Rečeno — storjeno. Odkar so minoli burni, toda rodovitni časi slovenskih taborov, ni hitelo toliko odličnih slovenskih narodnjakov iz zelenega Štajaria v preljubo sosedno Kranjsko, v belo Ljubljano, kakor omenjeni dan 22. prosinca. Ob dveh popoldne začeli smo se zbirati na Celjskem kolodvoru. Vse je mrgolelo slovenskega občinstva, samo udeležencev za vlak bilo je okoli 350. Navdušenje sijalo je vsem na obrazu, s posebnim veseljem in ponosom zrl je vsakdo na ogromno množico. Ob določenem času zasedemo poseben vlak. Na vsakem vozu — bilo jih je 17 — so ljubko plapolale narodne zastave, spredaj na stroju pa sta veličastno lesketala Celjski in Teharski grb v slovenskih barvah. Divno je bilo gledati vlak, ko je bliskoma drvel po tihi, v belo odejo zaviti dolini. Na Laskem, na Zidanem mostu in v Hrastniku sprejemali smo nove goste na vlak, posebno veliko pa jih je vstopilo v probujenem Trbovlji. Prvi pozdrav dragih kranjskih bratov zadonel nam je v Zagorji, kjer nas je izborno pevsko društvo z navdušeno pesmijo presenetilo. V Litiji bil je natlačen kolodvor. Nadučitelj Bartel nas je iskreno pozdravil; naš vodnik, velezaslužni dr. J. Sernek iz Celja pa se mu je v krasnih besedah zahvalil. Nekaj pred 5. uro dospeli smo v belo Ljubljano. Naše veselje naše navdušenje je vzkipelo do vrhunca. Tako krasnega in srčnega, tako ogromnega sprejema niti v sanjah ne bi bili pričakovali. Pozdravil nas je preblag. g. vitez Trsteniški v imenu vseh zbranih društv. Globoko v srce so nam segale prijazne bratske besede. Odzdravil

mu je dr. Medved, rekoč: da pridemo od mogočne, de-roče Drave, od zelene Savinje, od bistre Save — vsi edini, iz vseh stanov; po njegovem govoru so gromovito zadoneli burni živio! Kakor valovi pomikala se je potem v srce bele Ljubljane več tisočena množica pod vihajočimi zastavami in med sviranjem odlične godbe, ki nam je z narodnimi napevi vžigala plameneča srca. Po vsem potu trlo se je ljudstva, ki nas je vedno navdušeno pozdravljalo.

Zvečer ob osmih bila je predstava v novem gledališči, ki je bilo do zadnjega kotička tesno napolnjeno.

Prekrasni prizor! Toliko odličnega občinstva v tako čudnih lepih, čarobno razsvetljenih prostorih! Komu ne bi bilo srcé žarečega veselja radostno utripalo! O bilo je res krasno.

Igrana opera ostane nam nepozabljiva. V rajske lepih spevih pripoveduje znano povest: kako so Teharski mladeniči in možje hudobnega Celjskega grofa Urha, ki je s slabim namenom po njihovi vasi ponoceval, vjeli ter ga hoteli zapreti; kako jih je pa potem vse v plemski stan povzdignil, da bi ga le izpustili.

Predstava bila je mojstersko dovršena. Kako lepa je bila videti naslikana Teharska vas z belo, prijazno cerkvico! Nad vse se nam je pa dopal trenotek, ko se zbirajo na praznik Sv. Ane »Teharski plemiči« pred cerkvico in zvonovi ganljivo zaklenkajo, ljudstvo pa milo, milo zapoje, da se srcé pretrese in okó zarosi:

Prišel je sv. Ane
Slovesni lepi dan;
Sedaj čez plan in goro
Prihajal bode skoro
Pobožni verni rod;
Iz duše bo udane
Praznoval svete Ane,
Svetnice naše god.

Po drugem dejanju bili smo kaj prijetno iznenadjeni. Ljubljanske vrele Slovenke vsipale so na nas od vseh strani gosto ploho duhtecih šopkov in venčkov iz svežih rož in cvetlic. Hrumeče ploskanje in nebrojni »živio!« potem dolgo niso mogli utihniti.

Žal — le kmalu, prekmalu ste dve urici minoli v krasnem Vilinem hramu. V nedolžnem veselju in kipeči narodni zavesti vživali smo tam trenotke, ki nam bodo vzbujujali vselej presladke in bujne spomine.

Po predstavi zbirali smo se v različnih dvoranah; največ bilo nas je pri »Maliču«. Čuli so se izborni, ognjeviti govorji. Ljubljanci so nam nazdravljali in nas vavduševali — mi smo njim pa tudi odgovarjali, da je bilo veselje.

O polnoči smo se poslavljali — žalostni, da moramo zopet tako hitro oditi, a zopet še bolj veseli, da smo svoj namen tako lepo, nad vse pričakovanje izvršili.

Brhki »Sokoli« dvignejo blesteče lampijone; stotra grla orjaško zavpijejo v nočno tihoto: živio! na svodenje! — Še nekaj prisrčnih trenotkov, vlak se giblje... in mi zapustili smo belo, recimo: zlato Ljubljano! Vsako srce bilo je polno zavesti, da smo preživeli »prelep narodni dan«. S ponosom peli smo odhajače radostno, kakor v gledališču »Teharski plemiči«:

Tako tedaj končano
Vse danes je lepo;
In mi besedo dano
Zvršili smo zvestó!

Smešnica. Točaj prinese pečenko nazaj v kuhinjo, ker je gost noče, češ, da je pečenka pretrda. »Kaj?« zavpije kuharica, »kaj, pretrda? Recite gostu, da ni pečenka trda, pač pa so njegovi zobje preslabi za-njo.«

Razne stvari.

(Pastirski list.) Mil. knez in škof Mihael so izdali za postni čas obširen pastirski list; razpravljajo pa v njem nauk o sv. cerkvi ter vpletajo mično prigodbe iz življenja sedanjega papeža Leona XIII.

(Častni naslov.) Mil. knezoškof so imenovali za kn. šk. duhovne svetovalce naslednje č. gg.: Jurija Bezenšek, župnika v Čadramu, Jožefa Jurčič, dekana v Št. Lenartu v slov. gor. Franca Jug, dekana v Šmariji pri Jelšah in Franca Ferenčak, dekana v Brežicah.

(Vladna večina.) Načrf ali vodilo, po katerem se naj zbera vladna večina v državnem zboru, je neki gotovo, od svitlega cesarja odobreno. Načelniki treh večjih klubov: dr. vit. Plener za nemško levico, grof Hohenwarth za klub konservativcev in vitez Javorški za poljski klub, imajo ga že v rokah in do sobote utegne se skovati ta večina ali pa tudi upanje na-njo splavati po vodi. Oboje je mogoče.

(Leonova slovesnost.) V kn. šk. duhovnici v Mariboru priredijo gg. bogoslovc v četrtek popoldne slovesnost na čast sv. očetu Leonu XIII. Na vsporedu je petje in govorji v slovenskem, nemškem in latinskom jeziku.

(Župan.) Dne 30. januarija 1893 je bila volitev občinskega predstojnika v Jarcnini. Za predstojnika je bil izvoljen obč. spoštovani gospod Ignacij Zupanič. Volili so ga ti-le kmetje: Jakob Rošker, Martin Cvilak, Franc Rokavec, Ignac Zupanič, Florijan Lorbek, Franc Viher in g. Jožef Slekovec. Prejšnjega obč. predstojnika g. Baumgartnerja pa so volili kmetje: Janez Gornik, Alojz Gornik, Franc Kramer, Jan. Weingerl in Franc Baumgartner.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali po enem goldinarji gg.: Andrej Repič, župnik v Kapelah, Janez Brglez, župnik v Artičah, Andrej Fišer, kaplan na Bizejskem, Janez Wolf, kaplan v Pišecah, Franc Brglez, kaplan v Vidmu, Anton Podvinski, kaplan v Sevnici in Jožef Mesiček, nadučitelj v Globokem. Č. g. Jožef pl. Pohl, župnik v Pišecah, 3 gld. Bog plati!

(Nov denar) se kuje sedaj že v srebru, niklu in v bronu. Nakovalo se ga je že za 40 milj., ali izda se ta denar še le v meseci marci.

(Društva.) Dne 2. februarja ima svoje zborovanje »Politično-gospodarsko društvo« v Št. Lovrenc v slov. goricah ter isti dan tudi »Katol. pol. društvo« na Slatini v Ogrizkovi prostorih, Ščavnisko sadarsko društvo pa dne 12. februarja pri g. Al. Kreftu v Očeslavcih. — Saleška čitalnica ima v Šoštanji dne 2. februarja veselico v svojih prostorih. Vstopnina je 50 kr., za rodbino 1 gld., za kmete 30 kr.

(Notar.) V Rogatci je odprl g. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Trebnjem, svojo pisarno in v Trebnjem nadomestuje c. kr. notarja notarski kandidat, g. Matej Bežan, naš rojak z Murskega polja.

Vabilo

na redno letno zborovanje Posojilnice v Framu, dne 9. februarja 1893 v društvenem uradu.

Vspored:

1. Poročilo načelništva;
2. Potrjenje računa za l. 1892;
3. Razdelitev dobička;
4. Nagrada načelništva;
5. Volitev načelništva in računskih pregleovalcev;
6. Nasveti.

V Framu, dne 1. februarja 1893.

Ivan Gert, načelnik.

Vabilo.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj ima svoj letenšnji občni zbor dne 5. svečana t. l. ob 10. uri dopoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Odobrenje letnega računa;
 2. Razdelitev čistega dobička;
 3. Slučajnosti.
- Ce k občemu zboru ne pride zadostno število zadružnikov, sklice se ob 11. uri dopoldne istega dne s taistim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

K obilni vdeležbi vabi

2-2

Načelnstvo.

(Pozno sicer ali gotovo.) Dne 30. januarja bila je volitev novega župana v Ribnici in izvoljen je »trd« Slovenec A. Mravljak. Ce tudi se je smola držala županskega stola, na katerem je g. Rietschnigg sedel, vendar enkrat se je morala odlučiti. Nemškutarska glorijska v Ribnici je s tem pokopana in upajmo, da za vselej.

(Pripoznanje.) C. kr. deželni šolski svet v Gradci je g. J. Rupnik, nadučitelju pri Sv. Lovrencu v Prožlinu, izrekel častno pripoznanje za njegovo poučevanje o sadjarstvu in rastlinstvu.

(Novačenje.) Letos se vrši nabera vojaškib novincev te-le dni: v Mariboru od 1. do 4. in od 7. do 9. marca; v Slov. Bistrici dne 10. in 11. ter v Mariboru za mesto dne 13. marca; v Celji dne 1. do 4. in 6. ter 7. marca; na Vranskem dne 8., v Mozirji dne 10., v Šoštanji dne 13., v Konjicah dne 15. do 17., v Rogatci dne 20. in 21., v Šmariji dne 23. in 24., v Kozjem dne 27. do 29. marca. — V aprilu pa bode novačenje v Brežicah dne 4. in 5., v Sevnici dne 7. in 8., v Celji dne 10., na Ptuj dne 11. do 15., zatem še dne 17., v Ormoži 18. in 19., v Ljutomeru dne 21., 22. in 24., v Marenbergu dne 26. in 27., v Radgoni dne 24. in 25., v Cmureku dne 26., 27. in 28. ter v Slov. Gradci dne 29. aprila.

(Špeharjem.) V soboto, dne 14. januarija so na Ptuj zajeli dve ženski, ki ste prišli iz Maribora, obloženi s svinjskim mesom. V prvem strahu ste potem izpodvali, da ste meso ukradli na sejmu v Mariboru.

(Samomor.) Dne 13. januarija si je Marija Jančič, kočarica v Borku pri Zrečah, zagnala kuhinjski nož v trebuh ter si je tako nesrečno svoje življenje končala.

(Osepnice.) Na Kranjskem imajo po nekaterih okrajih ljudje osepnice, okoli Idrije pa razsaja hripa ali influenca. Pri nas še, hvala Bogu, doslej ni teh bolezni.

(Rudnik.) V rudnikih Oseških pri Duhovcih je nastala v torek dne 25. januarija eksplozija plinov, v jamah je bilo 250 delavcev; doslej so izkopali že 100 mrtvih, 56 ranjenih in kacih 60 je še v gorečem rovu. Teh ne bode mogoče rešiti.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jan. Slomšek, župnik v Zabukovji, je stopil v stalni pokoj. — Č. g. Franc Murkovič, kaplan pri Mali nedelji, je dobil župnijo Sv. Barbare v Halozah in č. g. Martin Kralj, kaplan pri Sv. Janži na Dr. polji, župnijo Sv. Andreja v Leskovci. — Umrl je č. g. Ivan K. Kunej, župnik v Dobovi, dne 25. januarij v 56. letu svoje dobe.

Listič uredništva. G. F. M. naR.: Hvala, v prihodnjem listu. Ostalo najlaglje ustmeno. — Gg. Jož. Oswald in P. Miklave: Na Vašo željo Vam izjemoma potrdimo, da rečena stvar nam ni prišla iz Vaših rok.

Loterije številke.

Gradec 28. januarija 1893:	34, 70, 32, 84, 46
Dunaj >	57, 67, 27, 49, 46

Janez Bregar

klobučar v Mariboru
gosposke ulice štv. 7,

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogu vsakovrstnih

klobukov najnovejše šege

po najnižji ceni, tudi slavno znane **Ital-klobuke**, kakor fine **Vilour-** in **lovske** klobuke iz raševine. Razno volneno in tudi fino z usnjem obšito obutje.

Vsakovrstne poprave se točno izvršujejo.

S spoštovanjem

9-10

J. Bregar.

Mariborska čitalnica.**SLAVNOST**

dne 2. februarija 1893 v spomin
nesmrtnega Slomšeka

v Gambrinovih dvoranah.

Iz prijaznosti sodeluje tamburaški zbor akademiskega društva „*TRIGLAV*“ iz Gradca.

Pri koncertu in prostej zabavi svira tudi godba južne železnice Mariborske.

VSPRED:**I. Koncert.**

1. Dijaška koračnica, (svira godba) *E. Füllekruss.*
2. Pozdrav predsednikov.
3. Avstrija moja, moški zbor *A. Nedved.*
4. Venec slovanskih narodnih pesnij, udarja tamb. zbor *J. Bibica.*
5. Slavnostni govor, govor g. dr. *Medved.*
6. Zvezde, čveterospev s solom, besede Slomškove, zložil *L. H.*
7. Pod bakljami, udarja tamburaški zbor *Clark-A. Gutsch.*
8. Grajska hči, mešan zbor s tenor-, mezosoprani- in altsolom, *H. Volarč.*
9. Domovina, dvospesv za alt in bas, Mariborski čitalnici poklonil *B. I pavic.*
10. Kolo iz opere „Teharski plemiči“, udarja tamb. zbor, *I pavic-Schwab.*
11. Večer na Savi, moški zbor s čveterospevom, *J. pl. Zajc.*
12. Slomškova koračnica, svira godba.

II. Prosta zabava.

Začetek točno ob 8ih zvečer.

Vstopnina: Za ude 30 kr., za neude 50 kr., za obitelji neudov (3 osebe) 1 gld. za obitelji čitalničnih udov (3 osebe) 60 kr.

Jakob Janič,

lastnik velikega sela 1-3

Freienberg blizu Celja

prodaja blizu 500 mladih jabolčnih dreves najboljših sort po 30—35 kr. komad.

Oglasila: naj se pošljejo pravočasno.

Lekarna „Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse 15,

Wien.

Kričistilne krogljice,

nekdaj imenovane univerzalne krogljice, znano čistilno domače zdravilo.

Jedna škatljica s 15 krogljicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljatvi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošije, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek krogljice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih. kateregaj je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja 1 posodeca 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, zoper nahod, hriavost, kašelj itd. ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog skatljica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Živiljenska esenca (Pražke kapljice) zoper pokvarjenje želodeca, slabo prebavanje itd. Steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljatvi denarja (po poštnjej nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.

Služba organista in cerkovnika

razpisuje se do dne 15. februarija t. l. pr. župniji Sv. Vida niže Ptuja, pošta Sv. Vidi

P. Benko Hrtiš,

4-5 župnik pri Sv. Vidi niže Ptuja.

Premiran z zlato svetino v Brusselu 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravila prebavnih delov života krepča in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na Dunajski cesti-

Cena 1 stekl. 15 kr.

Izdelenatelj razpošilja to tinkturo v zabočkih po 12 steklenic in več. Zaboček z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg s poštno tezo in velja gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštnino plača vedno naročnik.

Depot v lekarnah Bancalari in König v Mariboru. 5-30

Razprodaja

Kukovičeve konkurzne mase

v Brežicah

in sicer vsega manufakturnega, specerijskega in kolonijalnega blaga, železnine in deželnih pridelkov

po najnižjih cenah.

A. Skraba.

3-3

Učiteljsko in podučiteljsko mesto.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu v Halozah, III. plačilnega razreda je umestiti:

1. učiteljska in ravnateljska služba, stalno, 2. podučiteljska služba, stalno ali tudi provizorično.

Prosilci za ti mestni naj vložijo svoje prošnje, ki morajo biti opremljene s spricvalom zrelosti in učiteljske vspodbujenosti, z dokazom avstrijskega državljanstva, in oziroma za službo pod 1. tudi z dokazom vspodbujenosti za subsidijski pouk v katoliškem veronauku, potom predstojnega okrajnega šolskega sveta do 20. februarja 1893 pri krajnem šolskem svetu Sv. Duha (pošta Ptuj).

Okrajni šolski svet Ptuj, 24. januarija 1893.

Predsednik: Scherer.

Ravnokar je izsel v Cirilovi tiskarni v Mariboru

Nebeški venec

ali

Vesela reč

med štirimi poslednjimi.

Slovencem za novo leto 1893

spisal

kanonik dr. Ivan Križanič.

Cena 18 kr., po pošti 20 kr.

Obžaljevanje.

Jaz obžalujem, da sem Janezu Piš v pričo več ljudij nek prestopek oponosal in ga opravljal. Janez Prešern.

V Ločah v januariju 1893.

Angležki balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela domače, zdravilo za rane, otekline itd. posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabim prebavim, 1 zavitek 1 gld.